

A colección e a súa xestión técnica

Alexandra Cabana Outeiro
Asun Carballo Rodríguez

Encontro PLAMBE

A colección

- **Documentos e recursos**, en **diversos soportes**, ao servizo das **persoas usuarias** para o desenvolvemento das actividades de ensino e aprendizaxe, do traballo coa información e a lectura con distintas finalidades.
- Localizada na **biblioteca escolar** e **noutros espazos do centro** (aulas, departamentos, sala de profesorado, zonas de lectura externas á BE...).
- Todos os documentos teñen que estar **rexistrados** na Biblioteca Escolar.

Características da colección

Variada

Inclusiva

Equilibrada

Personalizada

Actualizada

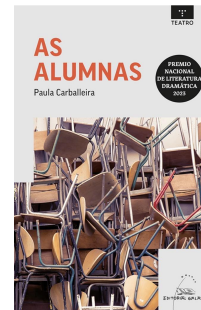
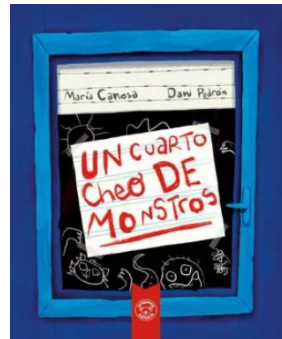
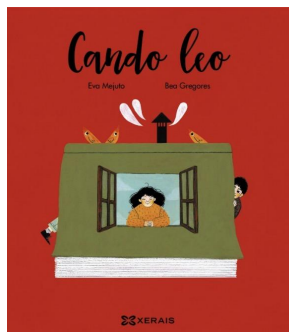

Características da colección

Materiais de **ficción**: narrativa,
poesía, teatro, álbum ilustrado...

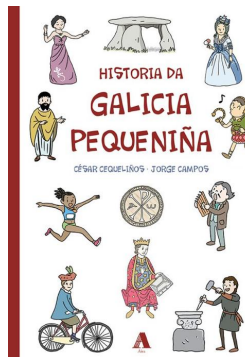
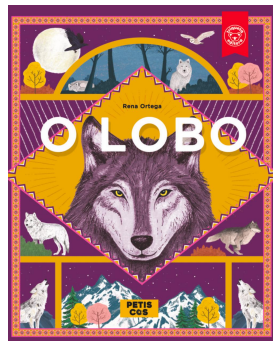
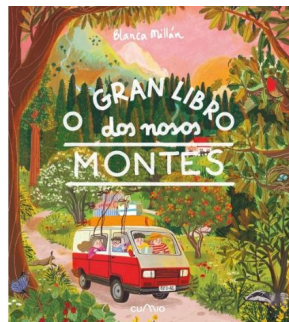

Características da colección

Materiais de **non ficción** para o tratamento dos diversos contidos curriculares e outros fins e coñecementos.

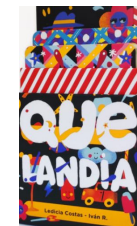
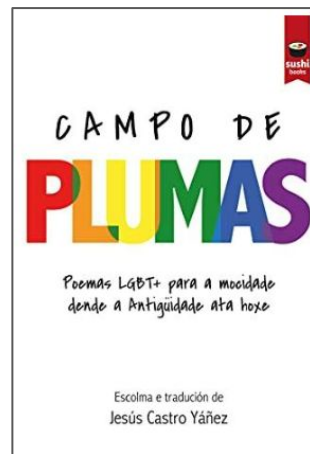
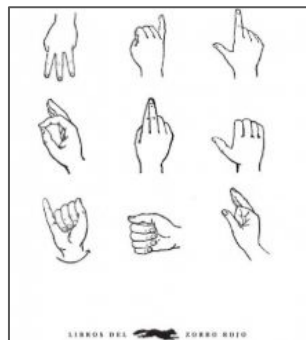
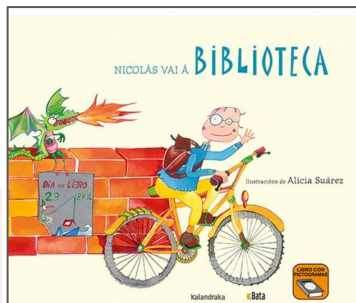

Características da colección

Materiais para o apoio á diversidade.

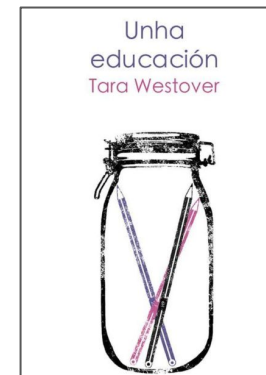
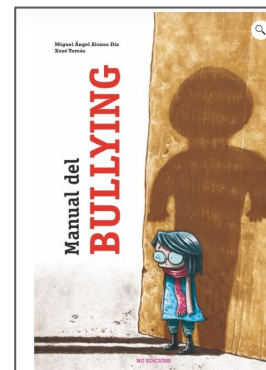
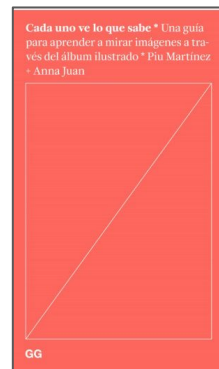
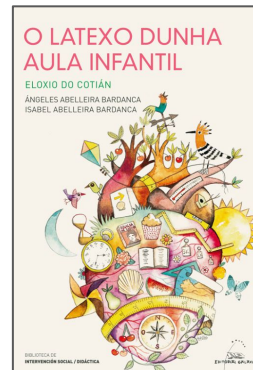
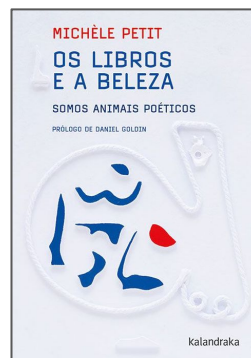
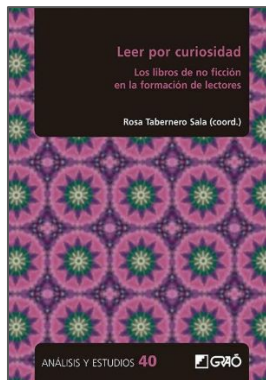

Características da colección

Material para o profesorado e as familias.

Características da colección

Publicacións periódicas (xornais, revistas, boletíns...).

Xullo 2024

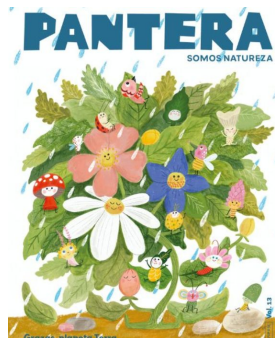
Outubro 2025

Xullo 2025

Xuño 2025

Características da colección

Materiais elaborados polo
alumnado e o profesorado.

Características da colección

Variada

- Materiais de **ficción**: narrativa, poesía, teatro, álbum ilustrado...
- Materiais de **non ficción** para o tratamento dos diversos. contidos curriculares e outros fins e coñecementos.
- Materiais para o **apoio á diversidade**.
- Materiais para o **profesorado** e as **familias**.
- **Materiais elaborados** polo alumnado e o profesorado.
- **Publicacións periódicas** (xornais, revistas, boletíns...).

Personalizada

- Unha **colección non mimética**, propia, que responda a realidades diversas e que estea relacionada coa súa contorna.

Inclusiva

- Unha colección **que apoie a diversidade** do centro escolar: atención ás necesidades educativas específicas, atención ao alumnado inmigrante, integración das distintas orientacións sexoafectivas...

Equilibrada

- Directrices IFLA para a Biblioteca Escolar (2015):
 - 60% **non ficción** e 40% **ficción**.

Criterios de selección

Contexto e variedade editorial

Calidade
(literaria e estética)

Adecuación
(competencia lectora
e intereses)

Combinación
(obras canónicas e
novidades)

Variedade
(obras, temas e persoas
destinatarias)

Teresa Colomer, 2015

Montse Pena, 2024

BIBLIOTECAS
ESCOLARES
DE GALICIA

Procedementos para a selección

Bescolaresgal

edu.xunta.es/biblioteca/blog · Asesoría de bibliotecas escolares.
Educación. Galicia
@bescolaresgal

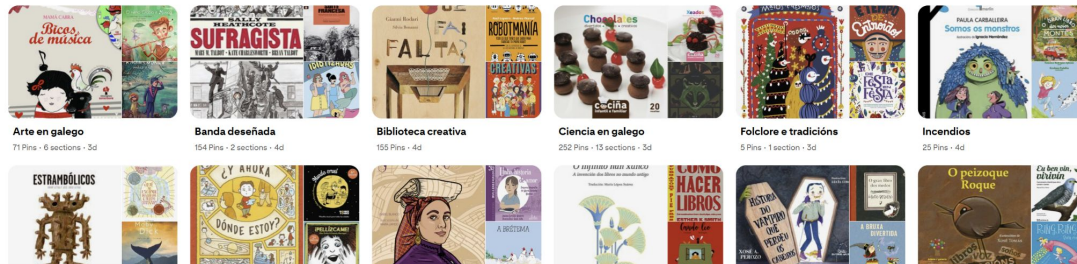

Follow

Created

Saved

Organizacións e
asociacións

[IBYY](#)

[GALIX](#)

[LEER.ES](#)

Recomendacións
persoais

[Diario cultural na RTVG](#)

[La coleccionista](#)

[Libros para as medras](#)

[Lectureo](#)

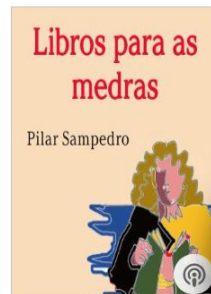
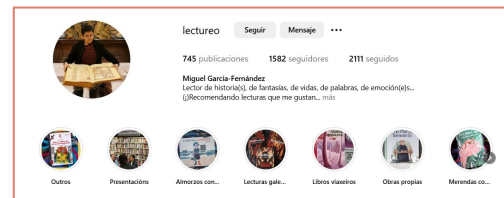
[Libros e libros](#)

BIBLIOTECAS
ESCOLARES
DE GALICIA

Procedementos para a selección

Pasos para configurar a colección

Biblioteca do CEIP Plurilingüe de Monforte de Lemos

1º Paso

Analizar e coñecer os fondos cos que conta a biblioteca do centro

2º Paso

Realizar unha expurgación dos fondos

Obsoletos ou sen calidade

Deteriorados

Aqueles que teñen certa antigüidade

Non pertinentes

Duplicados ou redundantes

3º Paso

Localizar todos os materiais espallados por distintos espazos do centro

4º Paso

Crear un Plan de adquisicións

Recursos dixitais

Selección de
recursos dixitais

Nos espazos web da
biblioteca escolar

Plataforma dixital de
lectura e préstamo

E-LBE.2

Recursos dixitais

INICIO

IDENTIFICARSE

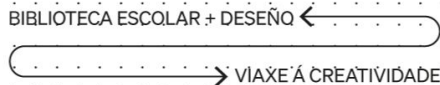

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN,
CIENCIA, UNIVERSIDADES E
FORMACIÓN PROFESIONAL

E-LBE.2 LECTURA DIXITAL PARA AS BIBLIOTECAS ESCOLARES

BIBLIOTECA ESCOLAR + DESEÑO

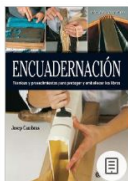

VIAJE Á CREATIVIDADE

BIBLIOTECA ESCOLAR + DESEÑO: VIAJE Á CREATIVIDADE

VER MÁIS

BIBLIOTECAS
ESCOLARES
DE GALICIA

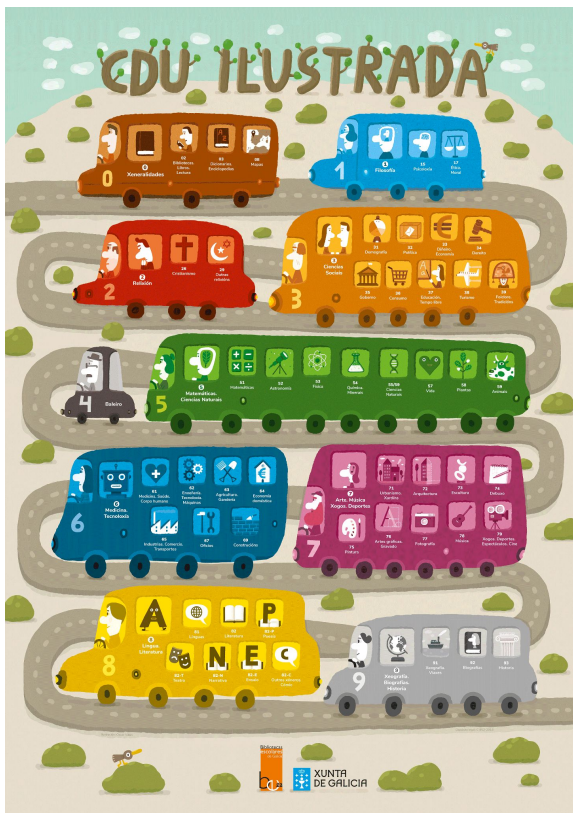

A organización da colección

- **A organización é un pilar básico** do funcionamento da colección e da biblioteca
- **Sistema estandarizado adaptado** ás bibliotecas escolares e á nosa propia
- **Visible** (sinalética) e **coñecida** (formación de persoas usuarias)
- **Física** (distintos espazos da BE) e **virtual** (OPAC)

A CDU e a signatura topográfica

CDU adaptada ás bibliotecas escolares

0 INFORMACIÓN. DOCUMENTACIÓN. DICIONARIOS. ENCICLOPEDIAS

- 004 Ciencia e tecnoloxía dos ordenadores. Informática. Procesamento de datos
- 01 Bibliografías. Catálogos
- 02 Biblioteconomía
- 03 Obras xerais de referencia. Enciclopedias, dicionarios, léxicos, glosarios
- 05 Publicacións seriadas, publicacións periódicas. Anuarios. Calendarios

1 FILOSOFÍA. PSICOLOXÍA

- 14 Sistemas e puntos de vista filosóficos
- 15 Psicoloxía
- 16 Lóxica. Epistemoloxía. Teoría do coñecemento. Metodoloxía da lóxica
- 17 Filosofía moral. Ética. Filosofía práctica

2 RELIXIÓN. TEOLOXÍA

- 21 Relixións prehistóricas. Relixións de sociedades temperás
- 22 Relixións orixinarias do Loxano Oriente
- 23 Relixións orixinarias do subcontinente indio. Relixión hindú en sentido amplo
- 24 Budismo
- 25 Relixións da antigüidade. Cultos e relixións menores
- 26 Xudaísmo
- 27 Cristianismo
- 28 Islamismo
- 29 Movementos espirituais modernos

3 CIENCIAS SOCIAIS

- 30 Teorías, metodoloxía e métodos nas ciencias sociais en xeral. Sociografía
- 31 Demografía. Socioloxía. Estatística
- 32 Política
- 33 Economía
- 34 Dereito. Xurisprudencia
- 35 Administración pública. Goberno. Asuntos militares
- 36 Traballo social. Axuda social. Vivenda. Seguros
- 37 Educación
- 39 Antropoloxía cultural. Etnografía. Usos. Costumes. Tradicións. Mitoloxía

4 (baleiro)

5 MATEMÁTICAS. CIENCIAS NATURAIS

- 50 Xeneralidades sobre as ciencias puras
- 51 Matemáticas
- 52 Astronomía. Astrofísica. Investigación espacial. Xeodesia
- 53 Física
- 54 Química. Cristalografía. Mineraloxía

6 CIENCIAS APLICADAS. MEDICINA. TECNOLOXÍA

- 60 Biotecnoloxía
- 61 Medicina
- 62 Enxeñaría. Tecnoloxía en xeral
- 63 Agricultura. Silvicultura. Zootecnia. Vida silvestre
- 64 Economía doméstica. Ciencia doméstica. Cociña
- 65 Industrias da comunicación e o transporte
- 66 Tecnoloxía química. Industrias químicas e afíns
- 67 Industrias, comercios e oficios diversos
- 68 Industrias, oficios e comercio de artigos acabados
- 69 Industria da construción. Materiais de construción

7 ARTE. MÚSICA. XOGOS. DEPORTES. ESPECTÁCULOS

- 71 Planificación territorial, urbanismo. Paisaxes, parques, xardíns
- 72 Arquitectura
- 73 Artes plásticas (escultura, numismática, cerámica, orfebrería)
- 74 Debuxo. Deseño. Artes aplicadas e artesanía
- 75 Pintura
- 76 Artes gráficas. Gravado
- 77 Fotografía
- 78 Música
- 79 Diversións. Espectáculos. Xogos. Deportes. Cine

8 LINGUAXE. LINGÜÍSTICA. LITERATURA

- 80 Cuestións xerais relativas á lingüística
- 81 Lingüística e linguas
- 82 Literatura
- 82-C Cómico
- 82-E Ensaio
- 82-N Narrativa
- 82-P Poesía
- 82-T Teatro

9 XEOGRAFÍA. BIOGRAFÍAS. HISTORIA

- 91 Xeografía. Viaxes
- 92 Biografías. Xenealoxía. Heráldica
- 93 Ciencia da historia. Historiografía
- 94 Historia xeral. Historia dos países

82-N
VIL
inc

92
ESC
vid

796
REL
his

39
DOM
her

82-N
PER
gru

O coñecemento humano categorizado na nosa biblioteca

Do universal ó concreto

O mapa da CDU da nosa biblioteca escolar

LITERATURA DE FICCIÓN

- prelectorado (0 a 5 anos)
- primarias/os lectoras/es (6 a 8 anos)
- lectorado autónomo (9 a 11 anos)
- lectorado experto (12 a 14 anos)
- lectorado xuvenil (15 a 17 anos)
- lectorado adulto (máis de 18 anos)

BIBLIOTECAS
ESCOLARES
DE GALICIA

As materias

LISTAXE DE TERMOS DE MATERIA PARA AS BIBLIOTECAS ESCOLARES GALEGAS

Achéganse materias comúns que co seu uso na catalogación axudan moito a localizar recursos por temáticas. Trátase dunha listaxe flexible e en permanente actualización segundo as necesidades de catalogación dos recursos nas bibliotecas escolares. Quedan fóra desta listaxe as materias que son nomes de persoa, nomes de entidade, nomes de congreso, títulos uniformes ou termos xeográficos, dado o seu amplísimo abano de posibilidades.

Exemplificamos o uso deste tipo de materias para maior aclaración usando a nomenclatura de materias usada en distintos programas de xestión, como é o caso de Koha-Bescolares:

Son un elemento básico
para a identificación e
localización de recursos
a través do catálogo

Axudan a establecer
centros de interese,
circunstanciais ou
permanentes

Tecen fíos entre a
colección e o
currículo

0 programa de xestión

Proxecto Meiga - Xestión de bibliotecas. Inicio de sesión

Código usuario >

Contrasinal >

OPEN-SOURCE INTEGRATED LIBRARY SYSTEM

Nome de usuario/a:

Contrasinal:

- Catalogación en rede/en comunidade
- Xestión remota
- Amplos servizos e posibilidades
- Dobre nivel de catalogación: rexistro e ítem
- Vía de acceso a Koha: migración ou Koha 0

A colocación en andeis

Coa base na CDU, na organización alfabética por persoa autora e nos usos dos diferentes espazos

Posible creación de centros de interese, máis ou menos permanentes

Posibilidade de organización dos fondos de ficción por nivel de competencia lectora (cómpre estandarización e mediación)

Biblioteca do CEIP Plurilingüe de Monforte de Lemos

Biblioteca do IES da Terra Chá (Castro Riberras de Lea)

CEIP Sobreira-Valadares, Vigo

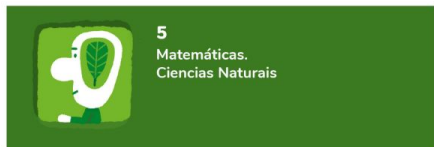

CEIP Plurilingüe de Monforte de Lemos

A visibilización: sinalética

Miniaturas da CDU ilustrada,
autoría de Óscar Villán

5 CIENCIAS NATURAIS	51 MATEMÁTICAS
52 ASTRONOMÍA	53 FÍSICA
54 QUÍMICA	55 XEOLOXÍA / METEOROLOXÍA
56 PALEONTOLOXÍA	57 BIOLOXÍA
58 BOTÁNICA	59 ZOOLOXÍA

Rótulos elaborados polo CEIP de Outes en base ás
miniaturas da CDU ilustrada de Óscar Villán

BIBLIOTECAS
ESCOLARES
DE GALICIA

A visibilización: sinalética

Biblioteca do IES de Monterroso

Biblioteca do CEIP Virxe do Carme, Sober

A visibilización: campañas de difusión dos recursos

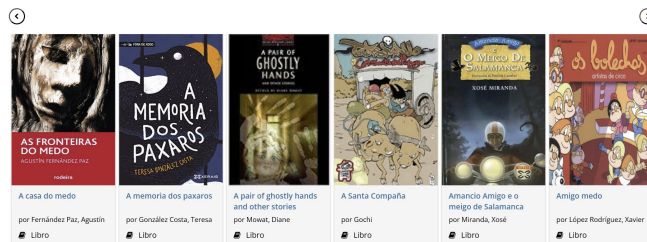

CEIP Laverde Ruiz, Outeiro de Pe...

CIFP Universidade Laboral (Culleredo)

Lecturas... de medol na "IES da Terra Chá, José Trapero Pardo"

- Recursos por efemérides / actividades / proxectos
- OPAC
- Blog, redes sociais, radio
- Expositores, andeis temáticos, mochilas viaxeiras

IES da Terra Chá

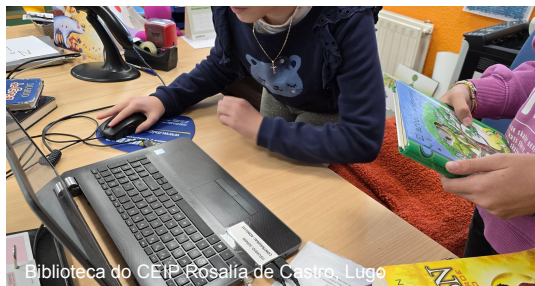

EOI de Ribadeo

A visibilización: formación de persoas usuarias

- Persoas destinatarias: alumnado, profesorado, personal do centro e familias
- Actividades sistematizadas, graduadas e variadas:
 - Actividades de formación de persoas usuarias:
 - Coñecer como funciona e como se organiza a biblioteca escolar.
 - Saber buscar os recursos no OPAC da biblioteca.
 - Identificar as fontes necesarias para satisfacer unha necesidade de busca (ou para realizar unha investigación).
 - Saber buscar e usar a plataforma de lectura dixital.
 - Formación na busca e xestión de información (ALFIN/AMI).

Biblioteca do CEIP Rosalía de Castro, Lugo

Biblioteca do CEE Infanta Elena, Monforte de Lemos

IES Chan do Monte, Mogor, Marín

A visibilización: mediación

- Acompañamento na **lectura** e na **busca e xestión de información**
- Desde o equipo e tamén entre iguais (voluntariado) e membros da **comunidade (interxeracionais)**

CEE Infanta Elena, Monforte de Lemos

CEE Infanta Elena, Monforte

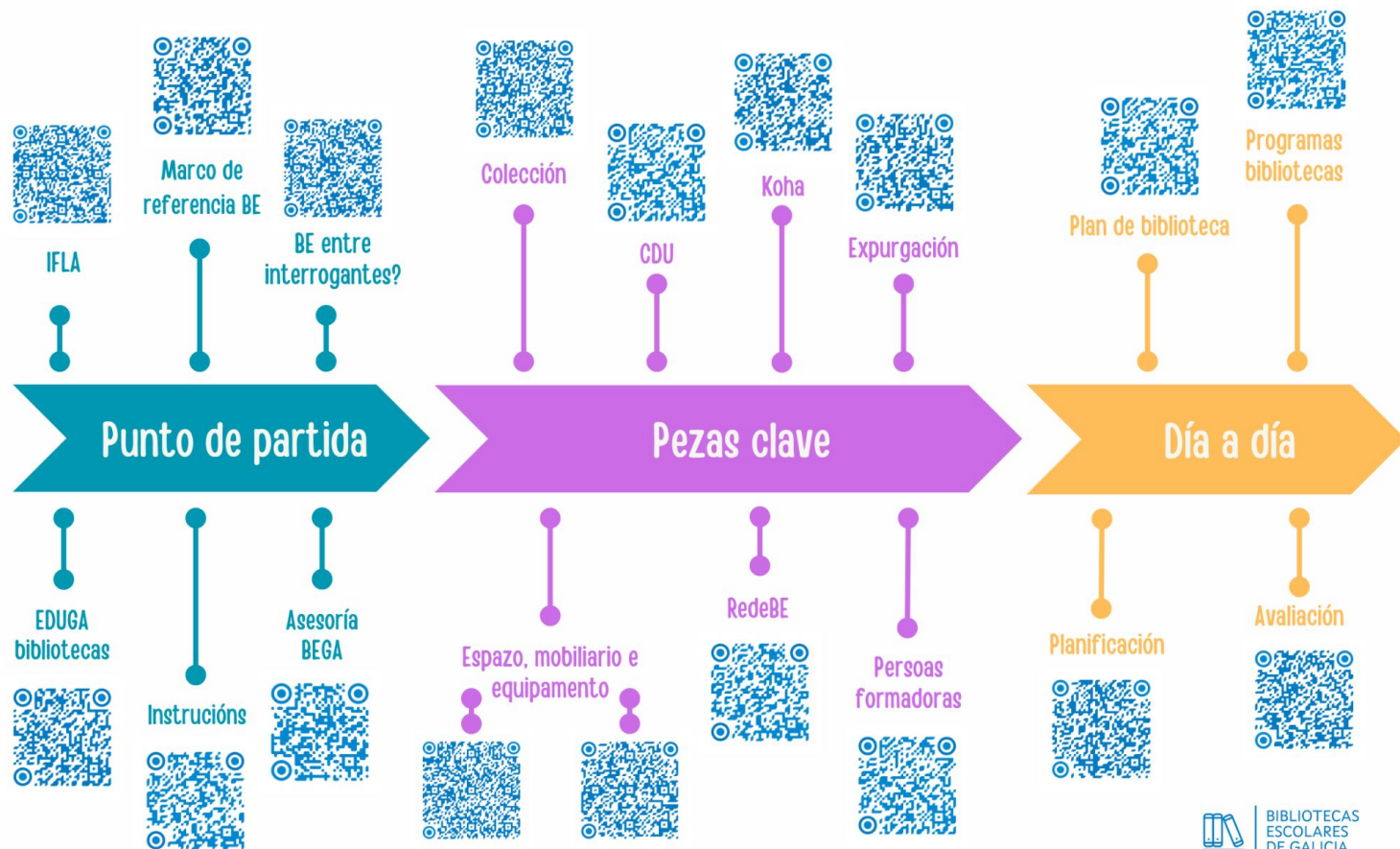

IES Leiras Pulpeiro, Lugo

IES de Brión

COORDINACIÓN DA BIBLIOTECA ESCOLAR

BIBLIOTECAS
ESCOLARES
DE GALICIA

Documentación de referencia

- [Pautas para actualizar a colección](#)
- [Instrucións para a utilización da plataforma dixital ELBE.2](#)
- [CDU para as bibliotecas escolares galegas.](#)
- [Adaptación das táboas da CDU para as bibliotecas escolares galegas \(versión abreviada\)](#)
- [Adaptación das táboas da CDU para as bibliotecas escolares galegas \(versión estendida\)](#)
- [Táboa simplificada da CDU](#)
- [CDU ilustrada](#)
- [Listaxe de termos de materia para as bibliotecas escolares galegas](#)
- [Avaliación crítica dos fondos](#)
- [Guías de funcionamento de Koha](#)

Referencias bibliográficas

- IFLA-UNESCO (2015). *Directrices para a Biblioteca Escolar*.
<https://repository.ifla.org/items/1fecef11-17f2-44be-b766-b1ebbe953718>
- Colomer, Teresa (2015). "La literatura infantil y juvenil". J. Mata, M.P.Núñez e J. Rienda (coords.). *Didáctica de la Lengua y la Literatura*. Madrid: Pirámide.
- Pena, Montse (3 de abril 2024). *Imos cazar un libro: algunhas claves e recomendacións para seleccionar obras en lingua galega* [Presentación dixital]. Encontros do Plan de Mellora das Bibliotecas Escolares Galegas (PLAMBE) 2024.
https://www.edu.xunta.gal/biblioteca/blog/files/EPLAMBE24_Imos_cazar_un_libro.pdf

Para rematar...

Ao examinar a historia das bibliotecas e a maneira en que as súas coleccións evolucionaron ao longo do tempo estamos a contar, en moitos sentidos, a historia da supervivencia do coñecemento en si mesmo. Cada libro individual que hoxe existe nestas institucións, todas as coleccións que xuntas compoñen corpos máis amplos de coñecemento, son superviventes.

Richard Ovenden